

Haza és haladás!

A Magyar Szocialista Párt és az általa létrehozott szocialista kormányok történelmi feladata volt 1989 után a politikai, gazdasági és a társadalmi rendszerváltás megvalósítása, együtt mindazokkal, akikkel annak idején a erre közösen vállalkoztunk. Az államszocialista rendszer lebontása és a többpárti parlamenti rendszer felépítése, az ezzel járó jogi, gazdasági, szociális intézmények létrehozása, megszilárdítása nem volt azonban szokványos feladat egy baloldali párt számára. A magyar társadalomnak és nekünk sem volt könnyű időszak. Nap, mint nap vitakoztunk arról, hogy mi a szükséges a rendszerváltás érdekében és mi a még vállalható döntés baloldali értékeink alapján.

A szocialista kormányok azonban ezek között a válságos körülmények között is törekedtek a társadalmi béke megőrzésére, ellentétben a társadalom mai tudatos megosztásával, a folyamatos - részben belső - ellenségkereséssel, másrészt fontosnak tartottuk a társadalmi aktivitást, az állampolgári döntési lehetőségek kiterjesztését is. Nem törekedtünk felesleges centralizációra, mi nem csorbítottuk az önkormányzatiságot, a helyi autonómiákat, amit lehetett, helyben, az állampolgár számára belátható keretek között ők maguk dönthettek el. A szakszervezetek élhettek jogaikkal, folyamatos volt az érdekegyeztetés, a szocialista kormányok az aktivitást, az autonóm szervezeteket tiszteletben tartották.

A mi kormányzati időszakainkat nem jellemezte autokrata, tekintélyelvű kormányzás, soha nem volt a hatalom kontroll nélküli, és nem összpontosult szinte minden hatalom egyetlen ember kezében (még a legtekintélyesebb vezető, mint Horn Gyula esetében sem). Nem vittük utcára a politikát, nem szerveztünk alságos nemzeti konzultációkat, és nem borítottuk be az utcákat politikai célú óriásplakátokkal. A jogállam működése töretlen volt, az állampolgári, a kisebbségi jogok maradéktalanul érvényesültek. Jobbiztonság volt, és senkit nem ért hátrány politikai nézetei miatt. A nyilvánosság terei biztosítottak voltak minden politikai irányzat, társadalmi kezdeményezés számára.

Az emberek élhették az életüket, és nem telepedtünk rájuk. Nem a politikai hatalomhoz ragaszkodtunk, mint a ma kormányon lévők, hanem a sok buktató közepette is arra törekedtünk, hogy az emberek jobban és szabadon élhessenek. Vállaltuk azoknak a gazdasági-pénzügyi válságoknak a kezelését is, amelyekkel szembekerültünk, s helytálltunk a kormányzati hibák, a félsikerek ellenére. A 2010 utáni fordulat az illiberális, önkényuralmi és elitista kormányzás irányába térítette el Magyarországot erről a fejlődési pályától, ami boldogulását jelentette volna. Mi vállaljuk a felelősség ránk eső részét, hogy ez bekövetkezhetett, ami azonban mit sem von le azokból az eredményekből, amelyeket 2010 előtt elértünk.



A Horn-kormány eredményei 1994-1998

Míg az 1990-es választásokat az előző rendszer tagadása uralta, addig az 1994-es választásokat már a kitágult mozgástérben felvetődő lehetőségek közötti szabad választás jellemezte. Ezt a folyamatot jelezte az is, hogy a két országgyűlési választás közötti felidőben világosan látszott, hogy az MSZP túljutott a rendszerváltás kríziséen. A közvélemény-kutatási adatok szerint a szocialistákra szavazni kívánók aránya 1992-ben folyamatosan nőtt, az év végére az MSZP tartósan a második leginkább támogatott párttá vált (csak a Fidesz előzte meg). Az MSZP megítélésének változását legalább ilyen mértékig jelezték az időközi választási győzelmeink is. A közvéleménynek a hatalmon lévő jobboldali koalícióval szembenálló része egyre kevésbé értette és fogadta el diszkriminálásunkat. Egyre inkább teret nyert az MSZP-SZDSZ-Fidesz összefogás igénye, mert olyan politikai erőnek tekintették a három ellenzéki pártot a választók, amely képes eséllyel szembe fordulni a hatalmon lévő konzervatív koalícióval.

A Fidesz és az SZDSZ politikai stratégiája – messze túlmutatva az addigi nézetkülönbségeken – az MSZP megítélése kapcsán vált el érdemben. Az SZDSZ feladatának elsősorban az MDF vezette koalíció választások útján történő leváltását, illetve, amíg ez közvetlen veszélynek tűnt, a szélsőjobb előretörésének megakadályozását tekintette. Az 1991 őszen megalakult Demokratikus Charta maga is a kormányzat szélsőjobb felé nyitott politikájának volt a következménye. Az SZDSZ s a vele szimpatizáló választók, de sokan mások is, akik nem kötődtek pártokhoz, az MSZP-vel kapcsolatos esetleges fenntartások ellenére is elfogadhatóbbnak tartották a nem pártszínekben szerveződő, de kétségtelenül a szocialista párt bázisát is mozgósító Chartát, mint a szélsőjobb fellépésének passzív szemlélését.

1991 végétől az 1994. évi választásokig viszont mindinkább az látszott, hogy a fideszesek minden egyéb politikai szempontot alárendeltek a velünk, a szocialistákkal való szembenállásnak, a Chartáról is azt hangoztatták, hogy az nem más, mint a szocialisták kiengedése addigi elszigeteltségükből. Orbán Viktor 1994 április 23-án jutott el oda, hogy kimondja: ha az MSZP és az SZDSZ „összeállna”, az a szabad demokraták és a Fidesz viszonyának szakítópróbája lenne. Kuncze Gábor nyilatkozatra kényszerült: azt hangoztatta, hogy nem folynak az SZDSZ és az MSZP koalíciójáról szóló tárgyalások.

A választók értékrendjét vizsgáló közvélemény-kutatások eközben egyértelműen mutatták, hogy az életszínvonal csökkenése, a szerény fogyasztással járó, de kiszámítható, biztonságot adó létfeltételek megszűnte döntő szerepet játszottak abban, hogy az általános kiábrándulás a mi felértékelődésünkhöz vezetett. Így meglehetősen világos volt már 1993 elején is, hogy nem elképzelhetetlen egy olyan helyzet az 1994. évi választások után, amelyben egy szocialista-liberális kormány az egyetlen olyan lehetőség, amely parlamenti többséget tud maga mögé felsorakoztatni.



Az 1994-ben megalakult Horn-kormányról a még velünk messze legkritikusabb politikai elemzők/politikusok is elismeréssel szóltak. Tellér Gyula (az SZDSZ egyik alapítója, majd Orbán Viktor meghatározó tanácsadója) 1998-ban tanulmányában arra a következtetésre jutott, hogy a **Horn-kormány a poszt-socialista országok közül elsőként juttatta el Magyarországot a rendszerváltás utáni korai konszolidációhoz és a fenntartható gazdasági növekedéshez, az életkörülmények javításához.**

A kormány több miniszterének, a frakciónak és magának a kormányfőnek a jó teljesítménye nagy szerepet játszott ezekben az eredményekben, s az ország nemzetközi hírnevének és regionális elsőségének helyreállításában. Az eredményekben Horn Gyula személyes erényei is megmutatkoztak, így a nemzetközi kapcsolatrendszere, a kitűnő politikai-taktikai képessége, az átlagembert megszólító politikai stílusa és remek politikai ösztöne, avagy érzéke a politikai lépések időzítésében.

A mi kormányunk a „kisemberek” kormánya volt, azoké, akik átlagos vagy annál kisebb jövedelemmel rendelkeztek, munkából, nyugdíjukból éltek. Azt tettük világossá számukra, hogy el fogjuk érni életszínvonaluk évről évre történő emelését, a biztos munkát, a nyugalmat. Fontosnak tartottuk, hogy a munkavállalók, nyugdíjasok legyenek tisztában azzal, hogy minden megszorítás átmeneti, a rendszer alaptermészete a társadalmi csoportok igényeinek kielégítésére épül. A koalíciós konfliktusok jó része egyébként ebből származott az SZDSZ-vel. A Kádár-korszak gondolt a „kisemberekre”, az Antall-kormány megvetette és elfeledte őket. Nekünk az volt a célunk, hogy a „kisember” boldoguljon, el tudja magát helyezni az új világban.

1) Történelmi előrelépés volt az euroatlanti integrációban.

Megteremtettük a feltételeit annak, hogy 1999 tavaszán Magyarország a NATO tagjává és az EU-csatlakozásra kizemelt öt ország egyikévé vált. A kezdeti aggodalmak ellenére a Nyugat a Horn-kormányt őszintén együttműködő partnernek ismerte el: Magyarország számos tekintetben megint a térség éllovasává vált. Az MSZP mélyen meg volt győződve arról, hogy Magyarországnak a Nyugat integráns részévé kell válnia, és a jövőnk a NATO-ban és az Európai Unióban van.

2) Történelmi kibékülés szomszédainkkal.

⇒ **Tudtuk azt is, ki kell egyezni a szomszédokkal is.** Ez saját érdekünk, de nyugati integrálódásunk előfeltétele is volt a Szlovákiával, Romániával, Ukrajnával, Horvátországgal, Szlovéniával és a körülményekhez képest Kis-Jugoszláviával való kiegyezés.

⇒ **Elértük, hogy Románia garanciát vállalt a kisebbségi jogok biztosítására.** Iliescu elnök biztosan megjósolható kedvező nemzetközi fogadtatásban és abban bízva, hogy ennek jelentős belpolitikai hozadéka is lesz, korábbi éles ellenvetéseit feladta, és 1996 augusztusában elfogadta az Európa Tanács 1201. számú ajánlásának bekapcsolását a szerződésbe.



A magyar–román alapszerződés érdeme volt az is, hogy a romániai választásokon az RMDSZ kormányra került, ami a Horn-kormány politikáját igazolta. Az RMDSZ végleg kitört a pusztán etnikai párt kategóriájából, és országos kérdésekben állást foglaló, modernizációs pártként lépett fel, ennek a politikának az eredményeként lett a kormányra került román modernizációs erők szövetségese és koalíciós partnere.

3) A szocialista kormány vitathatatlan érdeme volt a határozott előrelépés a megegyezésen alapuló demokrácia irányába.

Voltaképpen a nyolcvanas évek végén megindult fejlődés erőteljes folytatásáról volt szó, amelyben az egyes szférák autonómiája került előtérbe a hatalommegosztás általános rendszerén belül. A Horn-kormány partnernek tekintette ezeket az autonóm szférákat.

⇒ **Kiegyezés jött létre a szakszervezetekkel.**

Bevittük a legnagyobb szakszervezet képviselőit a parlamentbe, és a későbbiekben is kielégítettük igényeiket. Tettük ezt még akkor is, amikor kiderült, hogy a tervezett átfogó Társadalmi-Gazdasági Megállapodás megkötésére nincs lehetőség, mert a szakszervezetek nem mutattak önkorlátozást és megértést.

⇒ **A demokratizálási folyamatban kiemelkedő pozitívum az ellenzék legitimitásának megerősítése és mozgásterének kibővítése volt.**

- Jelentősen megkönnyítettük az ellenzéknek a parlamenti vizsgálóbizottságok felállítását és a parlamenti szereplést. Gesztusokat tettünk az ellenzéknek a parlamenti bizottságok arányossága tekintetében is az ellenzék felülreprezentálásával. A törpévé változott ellenzéki pártoknak nagyvonalú megállapodási javaslatot tettünk, amikor a parlamenti súlyuknál több bizottsági elnökséget és helyet ajánlottunk fel nekik.

- Még komolyabb lépésnek tekintette a közvélemény, hogy alkotmányozási moratóriumot hirdettünk, és nem kívántunk a meglévő kétharmados többségünkkel egyedül alkotmányozni, hanem a négyötödös többség elvének önkéntes bevezetésével ellenzéki pártok támogatását tartottuk szükségnek az alkotmányozáshoz.

4) A Horn-kormány lehűtötte az első kormányzati periódus erősen túlideologizált közéletét.

A magyar társadalomban jelentős feszültség halmozódott fel az Antall-Boros-kormány idején, amelyen végighúzódott a médiaháború és a kormány állandó törekvése a politikai kérdések átideologizálására, az ellentétes nézetekkel való politikai és kulturális konfrontációra. A Horn-kormány határozottan váltott ebben a kérdésben.

⇒ **A történelemmel való szembenézést jelentette Nagy Imre mártír miniszterelnök emlékének törvénybe iktatása.**



1990-ben még konszenzus volt a pártok között abban, hogy az 1956-ról szóló törvény tartalmazza Nagy Imre emlékének megörökítését is. Máig sem ismert, hogy akkor kik és milyen szándékkal akadályozták meg ezt a szavazás előtti napon. 1996-ban, születésének 100. évfordulóján, hat országgyűlési képviselő: Donáth László (MSZP), Mécs Imre (SZDSZ), Rajk László (SZDSZ), Szekeres Imre (MSZP), Vitányi Iván (MSZP) és Zwack Péter (független) kezdeményezték Nagy Imre emlékének törvénybe iktatását. Az MSZP az 1956-os forradalom demokratikus, nemzeti és szocialista értékeinek örökösévé vált Nagy Imre emlékének vállalásával.

„Előbb megakadályozta, hogy a felkelés gócait katonai erővel verjék szét, majd elismerte a népi megmozdulás demokratikus és nemzeti céljainak jogosságát, végül kinyilvánította a többpártrendszert és az ország semlegességét. (...) Nem adta nevét a forradalom kegyetlen, véres letöréséhez. A nemzet szabadságtörekvéseivel, a forradalommal való összeforrottsága immár elszakíthatatlanná vált. Nem bocsátkozott alkudozásokba. A letartóztatás, elhurcoltatás, a börtön, majd a mártírhalál vállalásával ország-világ előtt ő hitelesítette, hogy a szabadságjogokért vívott önvédelmi harc demokratikus célkitűzései az egyetemes emberiség legnemesebb törekvéseiben gyökereznek.”¹

⇒ **Megerősödött a független média, s megszületett annak biztosítására a médiatörvény is.**

A kormány nemcsak elkerülte a médiába való durva beavatkozást, ami az első kormányzati ciklusban gyakori volt, hanem megteremtette a közszolgálati és kereskedelmi média működésének kereteit, és a gyakorlatban is szabad lett a tájékoztatás és a tájékozódás lehetősége. A médiatörvény fontos érdeme volt, hogy egyenlő beleszólást biztosított a média irányításába, felügyeletébe (a kuratóriumokban, az ORTT-ben) kormányoldalnak és ellenzéknek egyaránt, a parlamenti arányokat a paritás elvével írva felül.

⇒ **A Horn-kormány megegyezésre törekedett az egyházakkal is, és sikeres erőfeszítéseket tett az egyházi kárpótlás folyamatának hosszabb távú rendezésére. II. János Pál 1997-ben a vatikáni szerződés aláírásakor fogadta Horn Gyulát, ami Horn Gyula és az MSZP nemzetközi elismertségét jelezte.**

Az Antall-kormány ingatlanrendezési törvénye miatt megoldhatatlan helyzetbe került mind az állam, mind a katolikus egyház (és a többi nagyegyház). Az államnak vissza kellett volna adnia nagyszámú ingatlant, és a költségvetésből kárpótolni az ingatlanban intézményeket működtető tulajdonosokat (többnyire az önkormányzatokat). Erre a költségvetésben nem volt fedezet, ezért az államnak el kellett érnie az ingatlan-visszaadás lassítását és a kör szűkítését. Az egyházak számára viszont az okozott gondot, hogy az Antall-kormány csak az ingatlanok visszaadásáról hozott

¹ Előterjesztői indoklásom.



törvényt, viszont nem gondoskodott arról, hogy az egyházaknak legyenek forrásaik a visszakapott ingatlanokban működő intézmények (főleg az iskolák) finanszírozására.

A megállapodás lényege az volt, hogy az ingatlan-visszaadást lelassítjuk, a hátralék számottevő részét örökjáradékká alakítjuk, s ez válik az egyház alaptevékenységének egyik finanszírozási forrásává. A másik forrás a „második egy százalék” lett: a befizetett személyi jövedelemadó második egy százalékáról is rendelkezhetett az adófizető állampolgár, s azt az általa választott egyház javára irányíthatta át. Ugyanakkor az állam kettős, százalékos és összegszerű garanciát nyújtott: az egyházak mindenképpen megkapják a második egy százalék felét, s emellett a katolikus egyház összegszerű garanciát is kap az összeg minimumára. Az egyház közcélú, tehát oktatási, szociális, egészségügyi tevékenységét pedig teljes mértékben az állam finanszírozza.

5) A Horn-kormány tevékenységének legmarkánsabb jegye azonban a gazdasági válságkezelés volt, amivel sikeresen elkerülte Magyarország gazdasági összeomlását és növekedési pályára állította a magyar gazdaságot.

⇒ **A válságot nem mi okoztuk, de nekünk kellett megoldani!**

Magyarország a pénzügyi összeomlás szélére került 1994/95 fordulójára. Ha ez bekövetkezik, fizetéseképtelenné válik, megduplázódik a munkanélküliség, és hiperinfláció lehetetleníti el az emberek életét. A válságkezelés a kormány oldaláról az erős politikai akarat meglétét bizonyította, mégpedig egy olyan hosszú távú érdekeket szolgáló kormánypolitikáét, amely képes a súlyos népszerűtlenséget – akár a következő választások elvesztését is – vállalni a gazdaság stabilizálása, az emberek boldogulása érdekében. Ehhez az kellett, hogy az MSZP meg tudta őrizni egységét, ami Horn Gyula taktikai érzékének és a frakcióvezetés elkötelezettségének közös eredménye volt.

⇒ **A Horn-kormány és a Surányi György vezette MNB az árfolyampolitika korrekciójával egyszerre javította az egyensúlyt, és erősítette a gazdasági növekedést a termelés ösztönzésén keresztül.**

Váratlan és új megoldás volt egyfelől a 9 százalékos leértékelés, amit a 8 százalékos vámpótlék bevezetésével – mint kvázi leértékeléssel – tovább növeltünk. Ehhez kapcsolódott az előre meghirdetett, fix mértékekhez kötött, csúszó leértékelési rendszer deklarálása. Azzal, hogy megdrágítottuk az importfogyasztást a leértékelésen és vámpótlékon keresztül, a terhek egy részét a magasabb jövedelműekre helyeztük, ugyanis a fogyasztáson belül a jövedelmi és vagyoni létrán felfelé haladva az import aránya nőtt.

⇒ **Helyreállítottuk a makrogazdasági egyensúlyt, az ikerdeficitet a nemzetközi sztenderdek szerint is elfogadható mértékre csökkentettük.**



- Mindezt jól tükrözte, hogy a költségvetési mérleg elsődleges egyenlege jelentős többletet mutatott (az 1994. évi nullszaldó után 1995-ben +2%, 1996-ban pedig +4% szerepelt). Evvel azonos fontosságú volt az exportdinamika, az export ágazati szerkezetének fejlettebbé válása, a feldolgozóipari hatékonyság jelentős emelkedése, a fajlagos energiafelhasználás csökkenése, a „mindennapos” (tehát nem nagyprivatizációs akciókhoz kapcsolódó) működőtőke-beáramlás havi 100 millió dolláros nagysága.

- A valutatartalékok 12 milliárd dollár fölé nőttek, előrehozott visszafizetéssel éltünk a Valutaalappal szemben (visszafizettük az 1997-ig esedékes Valutaalap-tartozásainkat) –, mert a japán pénzpiacokon alacsonyabb kamatozású szamurájkötvényt tudtunk kibocsátani.

⇒ **A külföldi államadósságot két év alatt a felére csökkentettük.**

Az államháztartás és a folyó fizetési mérleg hiánya 1994-ben a GDP 9%-a közelében volt, s ezek Európában példátlanul magas deficiteknek számítottak. 1996 végére ugyanezek a mérleghiányok már csak a GDP 3,3-3,5%-át tették ki. A javulás mértéke, sőt a kialakult egyensúlyi szint viszont már Európában is igen kedvezőnek számított. Az EU tagországaiban 1996-ban az államháztartás hiánya átlagosan a GDP mintegy 4,5%-át tette ki, lényegesen magasabb volt, mint Magyarországon. A külső adósságcsapdából való kikerülés jeleként a kamat- és általában az adósságszolgálat (az esedékes közleplejratú kötelezettségeknek az áru- és szolgáltatásexporthoz viszonyított aránya) számottevően csökkent.

6) Új, modernizációs ciklus vehette kezdetét, megkezdődhet a 21. század magyar gazdasági alapjainak lerakása.

Lezárult az előző államszocialista rendszer intézményeinek lebontása a mikro- és a mezoszférában: véget értek a vállalati csődök és a bankkonszolidáció, befejezéséhez közeledett a privatizáció. A bürokratikus koordináció helyét a piaci mechanizmusok integráló szerepe foglalta el, az áru-, a munka-, a pénz- és a tőkepiacok liberalizálása nyomán. A vállalkozói szférában véget ért az átmeneti időszak, a gyors változások kora, a tőkeműködés feltételei konszolidálódtak. Kikerültünk az adósságcsapda szorításából, visszaszereztük hitelképességünket.

⇒ **Ilyen rövid idő alatt, önerőből egy ország sem jutott túl a válságon!**

Az 1997-es esztendő vált a gazdasági rendszerváltás első, sikereket felmutató évének, ekkor nyílt először esély hosszabb távon is kiegyensúlyozott növekedésre, ami az Európai Unióhoz való sikeres felzárkózás előfeltétele volt. A két releváns makrogazdasági jelzőszám (növekedés, egyensúlyi mutatók) egyidejű javulására hosszú évtizedek óta nem volt példa a magyar gazdaságban.

- A bruttó hazai termék 1997-ben 4 százalékkal meghaladta az előző évit. Fő húzóerőnek az export bizonyult, aminek üteme 20 százalék fölötti



értéket mutatott. A nagy, tőkeerős cégek korábbi fejlesztéseinek eredményei jelentek meg alapvetően az erőteljesebb exportdinamikában, de a hazai és kisebb vállalkozói kör is fokozni tudta kivitelét.

- A növekedés másik tényezőjét keresleti oldalról a beruházások fellendülése jelentette. Az állóeszköz-fejlesztések üteme az előző évhez képest 1997-ben több mint kétszeresére emelkedett. Az állóeszköz-felhalmozások zömét a vállalkozó szektor valósította meg, amit a cégek javuló jövedelempozíciói biztosítottak, illetve az előnyösebbnek látszó piaci kilátások ösztönöztek.

- A gazdaság 1997-ben megkezdődött élénkülése 1998-ban is folytatódott. A GDP a vártnál nagyobb mértékben, 5 százalékkal emelkedett. Több mint 10 százalékkal nőtt az ipar és építőipar termelése, ami az előző évinél is erősebb konjunktúrára utalt. A legnagyobb fordulatot a kiskereskedelem és vendéglátás teljesítménye mutatta. A forgalom mennyisége 1992-től visszaesést jelzett, ezzel szemben 1998-ban az értékesítés hónapról hónapra nőtt, az év átlagában a 8 százalékot is meghaladva.

- A konjunktúrát a nagy cégek tudták leginkább kihasználni, de a növekedés korábbi „szigetszerűsége” is oldódott. Igaz, az iparon belül továbbra is a gépipar vitte a prímet, de a feldolgozóipar valamennyi ágában bővült a termelés. A korábban csökkenést vagy stagnálást mutató régiók is be tudtak kapcsolódni a konjunktúrába. Az ipari termelésnek már nemcsak az export volt a motorja, azt a belső kereslet bővülése is ösztönözte.

- Az export 1998-ban is 20 százalék felett bővült. A külső kereslet élénkülése mellett a belső piac is bővült. Erősödött a beruházási konjunktúra, amely elsősorban a gépipari befektetésekből és nagy infrastrukturális fejlesztésekből jelentkezett. A magánbefektetésekhöz az állami beruházások is felzárkóztak.

⇒ **Felvettek bennünket a legfejlettebb országokat tömörítő OECD-be is, a hitelminősítő intézmények magasabb kategóriába sorolták Magyarországot, és így kedvezőbb feltételekkel jutottunk hitelhez a kamatfelár számottevő mérséklése következtében.**

- Ennek alapját az 1995-ös hatalmas privatizációs többletbevétel képezte, amelyet a külső adósság csökkentésére fordított Magyarország, mintegy 4 milliárd dollárral csökkentve azt, jelentős mozgásteret teremtve így az országnak. A nettó adósságállományt kb. 2 milliárd dollárral csökkentettük az előző év végéhez képest.

- A privatizációs többletbevételt úgy értük el, hogy elkerültük az Antall-kormány által elkövetett hibákat, és nem piacot adtunk el, ezzel megóvtuk a termelő és szolgáltató szféra növekedési esélyeit. Jó példa erre az energetikai szektor, amelynek hatékonysága jelentősen nőtt.



- A privatizáció egyúttal a külföldi tőke – főleg a multinacionális vállalatok – behatolásával gyakorlatilag integrálta a magyar gazdaságot a világgazdaságba, elsősorban az Európai Unióba. A privatizáció eredményeként a magyar gazdaság dinamizálódott, rendkívül erőteljes export-offenzíva kezdődött, ami lehetővé tette a fenntartható fejlődést és az öt százalék körüli növekedést.

7) A Horn-kormány és az MSZP a stabilizációs folyamat közben csökkentette a társadalom polarizációját, az elszegényedési folyamatot, ami a rendszerváltás következménye volt.

Egyetlen percre sem veszítettük szem elől, hogy a gazdasági stabilizáció eszköz, annak eszköze, hogy az „kisemberek” jobban éljenek. Ferge Zsuzsa szavaival: „Egyensúlyoztak a szűkös szociális lehetőségek, a neoliberális módszerek és a monetarizmus eszköztára határmezsgyéin.” Minden utólagos leegyszerűsítés, karaktergyilkos propaganda és pozícióharc által keltett vádak és egyes kormánytagok reformtúlzásai ellenére teljesítettük programunkat, a „kisemberek” jobban éltek, mint amikor kormányra kerültünk, és a jövő is biztató volt.

⇒ **Az MSZP-frakció elfogadtatta a kormánnyal, hogy a stabilizáció körülményei ellenére a legsérülékenyebb társadalmi csoportok védelmet kapjanak, hogy jelentősen csökkenjen a szegények száma!**

1994-ben 11,6 % volt a szegények aránya, ami 12,4 %-ra nőtt 1995-re a válság következtében. A stabilizáció hatására ezt sikerült 1997-re 10% alá csökkentenünk! Néhány intézkedés azokból, amelyek a Bokros csomag kiadáscsökkentő intézkedéseit tompította, és amit az MSZP frakció ért el:

- az étkezési hozzájárulások után nem kellett járulékot fizetni a dolgozóknak,
- a családtámogatások a jövedelmi sávokhoz igazodtak, alanyi jogosultság volt a háromgyerekeseknél,
- intézményes kiegészítő védelmet biztosítottunk az önmaguk védelmére képtelen csoportoknak (képzetlenebbeknek, munkanélkülieknek, gyermekeseknek).

⇒ **Drasztikusan csökkentettük a munkanélküliséget, és növeltük a béreket.**

A regisztrált munkanélküliek átlagos száma 10 százalékkal kisebb volt az előző évinél 1997-ben, az állás nélkül lévők decemberi adata nem érte el 400 ezret. A munkanélküliség rátája – a KSH-adatok szerint – a nyugat-európai átlag alá esett (7,8%), minden régióban mérséklődött az állásnélküliek hányada.

- Hatékony ellátási rendszert alakítottunk ki a munkanélküliek számára, akik döntően még 1994 előtt veszítették el munkájukat.



- Bevezettük a jövedelempló támogatást is, amiben körülbelül kétszáz ezer fő részesült. Így senki nem maradt ellátás nélkül.

⇒ A reáljövedelmek már 1997-ben is emelkedtek a stabilizáció eredményeként, a fogyasztás is növekedett, 1998-ban határozottan erősödött.

- A fogyasztás növekedése 1997-ben a harmadik negyedévben indult meg, és a negyedik negyedévben erősödött fel, éves szinten két százalékos körüli többletet jelezve. A reálbérek már az év első felében nagyon határozottan emelkedtek. Az adótábla módosításából pedig ennél 1 százalékponttal magasabb nettó bérnövekedés volt. Az egy főre jutó reálbér-emelkedés körülbelül 5 százalékos mutatót mutatott.

- A korábban elhalasztott keresletet pótolták az emberek a tartós fogyasztási cikkek és a ruházati termékek vásárlásaival. Az adatok szerint az élelmiszer-fogyasztáson belül is eltolódás volt megfigyelhető a sajt-, a zöldség-, a tojás- és a húsfogyasztás javára. Amiként a jövedelemtermelés, úgy a felhasználás is meghaladta az előirányzott mértékeket; 1998-ban tehát nemcsak növekedés, hanem a lakossági fogyasztás is a vártnál nagyobb mértékben lódult meg.

- 1997-ben a 28%-os inflációt 14%-ra csökkentettük. 1998-ban az ipari termelők árak körében az infláció mintegy 9 százalékkal kisebb volt az előző évinél, és az év végi adatok tekintetében a fogyasztói árak körében is 8 százalékos inflációhűlés jelentkezett, pedig közben a konjunktúra erősödött, ami a keresleti többleten keresztül konjunkturális áremelkedéseket szokott kiváltani.

⇒ 1997. január 1-jétől a magyar állampolgárok számára konvertibilissé tettük a forintot.

Hosszú évtizedek után a magyar állampolgárok először érezhették magukat egyenrangúnak a nyugat-európai polgárokkal, és először nyílt számukra lehetőség, hogy fizetésüket, jövedelmüket szabadon használhassák fel.

8) A Horn-kormány stabilizálta a nyugdíjellátást, és biztosította azt, hogy az aktív korosztályok megfelelően készülhessenek fel nyugdíjas korukra.

⇒ Olyan biztonságos nyugdíjrendszert vezettünk be az aktív korosztály számára, amely csökkentette az időskori megélhetésük kockázatait.

- Az új nyugdíjrendszer lényege az volt, hogy a nyugdíjcélú járulékok 3/4 részét a társadalombiztosítási rendszerbe, 1/4 részét pedig tőkefedezeti nyugdíjpénztárakba fizetik be a munkavállalók. A két alrendszer együttesen, az egyes eltérő kockázatok kedvezőbb megosztását biztosíthatja, tompítva a társadalombiztosítási és a magán-nyugdíjrendszerek eltérő hatásait.



- A részvétel a pályakezdők számára kötelező lett, a már biztosítási előzménnyel rendelkezők pedig egyéni döntésük szerint átléphetek az új, „vegyes” rendszerbe.
- A befizetési időszakban, elhalálozás esetén a hozamokkal növelt összeg örökölhető volt.
- A magánpénztárak a tagjaik nyugdíjcélú befizetéseit az ő érdekükben befektető, részükre járadékot szolgáltató, önkormányzati elven működő, nonprofit gazdálkodású szervezetek lettek. A pénztárak tagjaiknak a nyugdíjjogosultság megszerzését követően – az egyén választása szerint – különböző típusú járadékot nyújthattak. A kifizetésre kerülő járadék nagyságát a tag egyéni számláján felhalmozott megtakarítás és annak hozama – vagyis a tőkefedezet – alapján határozták meg.
- Többrétű garanciarendszer érvényesült, a pénztári vagyionkezelés, a működés szakmai és pénzügyi feltételeinek szigorú törvényi szabályozásával, valamint a pénztárak szövetsége és az állami felügyelet szintjén érvényesülő szigorú ellenőrzés révén.
- Tizenöt év megtakarítás után a törvény biztosította, hogy a 2. pillér járadéka nem lehet kevesebb az 1. pillér nyugdíjának 25%-ánál (úgynevezett norma-járadék). A garancia másik fő területe a tagi követelések kielégítésének biztosítása volt, aminek érdekében a törvény garanciaalapot hozott létre.

Az Orbán-kormány 2010 után azonban felszámolta az új nyugdíjrendszert, mielőtt az első kifizetésekre sor került volna, hogy saját céljaira fordítsa az emberek megtakarításait, kiszolgáltatva őket a bizonytalan jövőnek.

⇒ **A már nyugdíjas özvegyek és gyermekeiknek, az egyedülállóknak méltányosabbá tettük a nyugdíjellátást.**

- Az állandó özvegyi ellátás korlátozás nélkül megillette a saját jogon öregségi, illetve rokkantsági nyugellátásban részesülő özvegyeket is. A jövőre vonatkozóan ugyanis eltörlésre került a saját és az özvegyi nyugdíj egyidejű folyósítását korlátozó szabály, s megszűnt az egyik nyugdíjról történő kényszerű lemondás szabálya is.
- Az egy évig járó, minden özvegyet megillető ideiglenes ellátás mértéke az elhunyt nyugdíjának 50%-a volt, s ezt követően járt a nyugdíjas korú, a rokkant, illetve árvaellátásra jogosult gyermeket nevelő özvegyek számára a korlátozás nélküli, 20%-os mértékű állandó özvegyi nyugdíj. Az árvaellátás mértékét – tekintettel a teljes körűvé tett, özvegyi ellátásra – 30%-ra emeltük.
- Emelkedett az egyedülállók időskori járadéka.

⇒ **Bevezettük a nyugellátások évenkénti emelésének hosszú távon is finanszírozható új módszerét, amely fele-fele arányban vette figyelembe a keresetek és árak tárgyévi várható növekedését.**



Ez főleg azoknak jelentett sokat, akik korábban mentek nyugdíjba, és az akkori nyugdíjuk évenkénti emelése az alacsony alap miatt rendkívül kevés volt.

⇒ Azok számára, akik a tömegközlekedést használták, ingyenessé tettük azt, hiszen az alacsony nyugdíjból élők használták elsősorban a tömegközlekedést.

Az akkor „Gyula-bérletnek” elnevezett juttatás miatt az állami és önkormányzati tömegközlekedési vállalatoknál képződő veszteséget a költségvetési támogatásba beépítve visszatérítettük.

9) Az MSZP kezdeményezésére a Horn-kormány időben kezdte el a számítógépes kultúra terjesztését, és ezzel lendületet adott a modernizációnak.

Elkezdődött az országos elektronikus közigazgatás kiépítése, amely 2002 után teljesedett ki. Megjelentek a falvakban az „infó” pontok. Nem volt lényeges lemaradás az EU fejlett országaihoz képest, s így megteremtődött Magyarország világhálóhoz történő csatlakozása.

A Medgyessy-kormány eredményei 2002-2004

Az első Orbán-kormány a belpolitika és a külpolitika terén egyaránt kedvezőbb feltételek között tevékenykedhetett, mint elődei. Bár 1998 nyarán kitört az Oroszországból eredő gazdasági válság, amely Magyarország helyzetét is megnehezítette, és 1999-ben a külpolitikában komoly kihívás volt az Allied Force hadművelet, vagyis a NATO több hónapos bombázás-sorozata Kis-Jugoszlávia ellen, de ezek eltörpültek azokkal a kihívásokkal szemben, amelyekkel az Antal-Boros és a Horn-kormányoknak szembe kellett nézni.

Az Orbán-kormány konzervatív társadalompolitikája sokak számára azonban elfogadhatatlan volt, és az ellenérzést csak tetézték az akkor még csak embrionális formában jelenlévő visszaélések is az állami vagyonnal és a költségvetéssel. Eluralkodott ugyanakkor a kivagyiság, a „kisemberek” érdekeinek félresöprése, és elmélyült a magyar társadalom megosztottsága. A hivatalostól eltérő ideológiai vagy a politikai nézeteket igyekeztek kiszorítani a nyilvánosságból, képviselőiket egzisztenciálisan ellehetetleníteni. Politikájuk egyre inkább a hatalmon lévők érdekeit szolgálta és nem az állampolgárok boldogulását.

Az MSZP rámutatva ezekre a visszaságokra, elutasítva az öncélú magyarkodást, szociális rendszerváltást hirdetett, amelyet a társadalom többsége indokoltnak tartott és támogatott. Ráadásul a miniszterelnökségre jelölt Medgyessy Pétert szavahihető, hozzáértő politikusnak tartotta a közvélemény. A Medgyessy-kormány teljesítette is a vele szembeni elvárásokat, és ezzel esély nyílt egy kiszámítható és együttműködésén alapuló jövőre, annak ellenére, hogy Orbán Viktor elhíresült mondatával, „a haza nem lehet ellenzékben”, a nemzet megosztásának programját hirdette meg.



Magyarország 2004. május 1-én az EU teljes jogú tagja lett. A több évig tartó csatlakozási tárgyalások, amelyeket még a Horn-kormány kezdett el, 2003. áprilisában zárultak le, amikor aláírtuk a csatlakozási szerződést Athénban. A Medgyessy-kormány intézkedéseit a közvélemény kedvezően fogadta, és így erősödött az a társadalmi bázis, amelyik Magyarország modernizációját támogatta. A nemzetközi közvélemény úgy tekintett Magyarországra, mint a poszt-socialista országok fejlődésének modelljére. A koalíciós viszonyok ugyan nem lettek kedvezőbbek, mint 1994 és 1998 között, de a kormány kiszámítható politikát tudott folytatni.

1) A Medgyessy-kormány első intézkedései, az úgynevezett „100 napos” program a szociális rendszerváltás érdekében tett fontos lépések voltak.

Minden későbbi, indokolatlan kritikus értékeléssel szemben nettó költsége összesen 150 milliárd forintot tett csak ki (ez mai áron 375 milliárd forint lenne, vagyis két stadion ára), amelynek fedezete az akkor becsült 4 százalékos gazdasági növekedés révén biztosított volt.

⇒ **A pedagógusok, az egészségügyben dolgozók és az egyéb közalkalmazottak bérét szeptember 1-jével megemeltük átlagosan 50 százalékkal, és új közalkalmazotti bértáblát vezettünk be.**

A legalacsonyabb illetmény 50 ezer forintra, a diplomásoknak fizetendő legkisebb összeg százezer forintra, a legmagasabb kereset pedig 238 500 forintra emelkedett. Az intézkedés 550 ezer állami közalkalmazottat és 50 ezer alapítványi, egyházi intézményi dolgozót érintett, azokat, akiket Orbán-kormány lehetetlen helyzetbe hozott az előző években. Az Orbán-kormány idején ugyanis a közalkalmazotti bértábla nyolc sávjából három alacsonyabb volt, mint a törvényes minimálbér, és a közalkalmazottak bére nem érte el az átlagos bérszínvonal 73 százalékát! Rosszabb volt a helyzet, mint most.

⇒ **Egyszeri juttatásként 19 ezer forintot utaltunk ki a nyugdíjasoknak és a nyugdíjszerű rendszeres szociális járadékban részesülőknek (ilyenek voltak például a vakok, a hadirokkantak), mert ezt az összeget a Fidesz-kormány törvénytelenül elvette a nyugdíjasoktól az előző évben.**

A juttatás kifejezte a Medgyessy-kormány elkötelezettségét a „kisemberek” helyzetének javítása érdekében, jelezve, hogy a szükséges költségvetési egyensúlyt nem az ő terhükre kívánja megvalósítani.

⇒ **Adómentessé tettük a minimálbért, hogy a legalacsonyabb keresetűek is megélhessenek. Mivel az átlagjövedelemig érvényesült az adókedvezmény, így nőtt a középrétegek nettó keresete is.**

A kormány lemondott erről az adóbevételről, hogy bruttó béremelés nélkül, amelyet a kis- és középvállalkozások nem tudtak volna megfizetni, javítsa a munkájukból élők helyzetét. A munkavállalók 84 százaléka így sokkal magasabb keresettel rendelkezett, mint a kormányváltás előtt.



⇒ **A kormány döntött az ösztöndíjak 30 százalékos emeléséről is.**

Az ösztöndíjak korábban nemhogy megélhetésre, de még az étkezésre sem voltak elegendők. Így azonban már a szegényebb családok gyermekei is lehetőséget kaptak a diploma megszerzésére, és ezzel megerősítette az MSZP az elkötelezettségét a társadalmi mobilitás mellett.

⇒ **Bevezettük, hogy 2002-től minden augusztusban kéthavi családi pótlékot kapnak a szülők iskolakezdési támogatás gyanánt, hogy a szegény családok gyermekei is meg tudják venni az iskolaszereket.**

Az Orbán-kormányt hidegen hagyta az, hogyan jutnak a szegény családok gyermekei az iskolaszerekhez, könyvekhez, a szocialista kormány azonban azt képviselte, hogy esélyt kell kapniuk a tanulásra.

⇒ **2002 szeptemberétől 20 százalékkal megemelte a kormány a családipótlék összegét, amely már négy éve változatlan volt.**

Az a meggyőződés vezetett bennünket, hogy nem csak adókedvezményekkel kell segíteni a gyermekvállalást és nevelést, amit csak a magasabb jövedelműek vehettek igénybe, hanem minden családot támogatni kell. Vállaltuk ezt az intézkedést annak ellenére, hogy voltak, akik kifogásolták, mondván, azokba a családokba születik sok gyermek, akik a családi pótlékot jövedelemkiegészítésnek fogják fel.

⇒ **2003. január 1-jétől 50 százalékkal emeltük az anyasági támogatást.**

Fontosnak tartottuk, hogy ösztönözzük a gyermekvállalást is, mert a kedvezőtlen demográfiai folyamatok megfordítását csak stabil és magas szintű gyermeknevelési támogatásokkal tartottuk megvalósíthatónak. A demográfiai folyamatok megfordítására a miniszterelnök vezetésével létrejött tanács képes volt integrálni a különböző pártállású és ideológiai elkötelezettségű szakembereket, és ezzel társadalmi egyetértést hozott létre demográfiai ügyekben.

⇒ **Az ikreket nevelők a GYES összegének kétszeresét kapták a gyermekek hatéves koráig.**

Igazságosabbá tettük a GYES-t, amely eddig nem vette figyelembe azokat a terheket, amelyek az ikrek születésekor felmerültek.

⇒ **A kormány visszaállította a heti két pihenőnapot, úgy, hogy az egyiknek vasárnapra kellett esnie.**

A munkatörvénykönyv egyéb módosításaival védelmet biztosítottunk a dolgozóknak, kiterjesztettük jogaikat. Megerősítettük a munkavédelmi szabályokat és az ellenőrzést.

⇒ **A Nemzeti Földalapot társadalmi ellenőrzés alá vontuk.**

Sikeres tárgyalásokat folytattunk az Európai Unióval a magyar mezőgazdasági termelők érdekében. Megindult állami támogatással a mezőgazdaságból élők helyzetének konszolidálása.



SZOCIÁLIS
DEMOKRÁCIÁÉRT
INTÉZET

⇒ **Az üvegseb-program keretében a kormány átláthatóvá és ellenőrizhetővé tette az állam gazdálkodását.**

Minden költségvetési tétel nyilvánossá és ellenőrizhetővé vált nem csupán az arra hivatott állami ellenőrző szervek számára, hanem a sajtó és így a társadalmi nyilvánosság számára.

⇒ **Eltöröltük a közfelháborodást keltő tv-előfizetési díjat a jobb informáltság és tájékozódás érdekében.**

⇒ **Azonnali hatállyal megszüntettük az Országimázs Központot, és a fel nem használt pénzeket az ingyenes gyermekétkeztetésre fordítottuk.**

⇒ **A +1 ígéret a demokratikus közélet helyreállítására vonatkozott.**

Ennek része volt, hogy helyreállítottuk a parlament hetenkénti ülését, a közszolgálati televíziók és rádiók függetlenségét és a tájékoztatás pártatlanságát. Azonnal párbeszédet kezdtünk a civil szervezetekkel, szakszervezetekkel és a munkaadók szervezeteivel.

2) 2003-tól 2009-ig „13. havi nyugdíjban” részesültek a nyugdíjasok.

A kiegészítő nyugdíjszerű ellátás bevezetésének oka a keresetektől elszakadt nyugdíjak felzárkóztatása volt. Bevezetése fokozatosan történt, évente mindig egy hétnyi nyugdíjjal kiegészítve az alapellátást. A 2009-es válság idején ideiglenesen felfüggesztettük (nem megszüntettük), helyette törvénybe iktattuk a nyugdíjprémium intézményét. A Medgyessy-kormány is a svájci indexálást használta, amelyben a bérek emelkedése maga után húzta a nyugdíjakét is.

3) 2003-tól fokozatosan egyre több gyerek (elsőként a rászoruló) részesült ingyenes étkezésben, és a tankönyveket is ingyen biztosítottuk.

Az iskolai étkeztetés ingyenessé tétele nem csupán az alacsonyjövedelmű, hanem a középrétegek számára is fontos segítséget jelentett a gyermeknevelésben anyagilag és abban is, hogy kifejezte a társadalom elismerését a gyermekvállalásért.

4) A lakóházak korszerűsítése érdekében 2004-től megkezdtük a Panelprogramot.

Az állam átvállalta a felújítási költségek harmadát, lakásonként akár 400 ezer forintot, az önkormányzatok a másik harmadot vállalták. Az önrészhez az állam kedvezményes hitelt biztosított. A lakótelepeken lakók Budapesten és más városokban is sokkal jobb körülmények között élhettek, mint korábban.

5) A média mindvégig sokszínű volt 2002 és 2010 között.

Az ellenzék rendszeresen szerepelt a közszolgálati médiában, melyet paritásos testületek irányítottak. Az állami hirdetésekhez ellenzéki lapok is hozzájutottak. A sajtó betöltötte tájékoztató és kritikai szerepét, a közvélemény formálásában szerepe meghatározó volt.



6) Rendszeressé tettük a társadalmi érdekegyeztetést.

Országos Érdekegyeztetési Tanács és Gazdasági és Szociális Tanács is működött. Az érdekegyeztetés hatékonyra vált az Érdekegyeztető Tanácsban, amelyben helyett kaptak a szakszervezetek és a munkaadók szervezetei. A szakszervezetek és munkavállalók számára kedvezően változtattunk a Munka Törvénykönyvén. A Gazdasági és Szociális Tanácsban az állampolgárok, a civil szervezetek képviselői is befolyásolni tudták a kormányzati döntéseket.

7) Az önkormányzatoknál maradtak a helyben képződő bevételek, megteremtve ezzel azt a lehetőséget, hogy fejlesztéseikről maguk dönthessenek.

A kormány nem elvonásokkal, hanem ösztönzéssel törekedett az ésszerű feladatvállalások közös megteremtésére (ilyenek voltak a kistérségi társulások). Az önkormányzatok önállósága elősegítette azt is, hogy azok döntsenek a fejlesztésekről, akiket az érintett. Az intézmények legyenek oktatási, egészségügyi, szociális vagy kulturális célúak, azok a helyi társadalom érdekeit szolgálták.

8) Kulturális területen a kormány minden értékteremtő beruházást támogatott, Budapest ekkor lépett be újra a világkultúrába.

⇒ **Megkezdődött az iskolák felújítása, új és modern eszközök beszerzése, az informatikai készségek megalapozása. A társadalmi mobilitás csatornái újra megnyíltak.**

⇒ **Az egyetemi képzés nemzetközi szinten is egyre elismertebbé vált és egyre többen szereztek felsőfokú végzettséget az adott fiatal korosztályban.**

⇒ **A legszélesebb körű szakmai egyeztetés eredményeként megalkottuk a filmtörvényt, amely 1990 óta célja volt a magyar filmes világnak, amelyet egyhangúlag fogadott el az Országgyűlés. Brüsszelben olyan adókedvezményt harcoltunk ki, amely lehetővé tette a koprodukcióban készült filmek ugrásszerű növekedését, továbbá az állam és a magánszféra példaértékű együttműködése nyomán a legkorszerűbb technikával felszerelt világszínvonalú filmforgatási helyszínek, stúdiók épültek Magyarországon (Étyek, Fót).**

⇒ **Élénk és sokszínű kulturális életben az alkotás szabadsága teljes volt, az állam nem telepedett rá az alkotókra. Pezsgő kulturális életet teremtettek, de még a „bulinegyed” sem véletlenül vált híressé a turisztikai világtérképen.**

9) Az egészségügyi létesítmények korszerűsítése, az ellátás szervezetebbé tétele jobb ellátást biztosított. A mentőhálózat fejlesztése biztosította, hogy a kisebb városokban és a falvakban is elérhetővé vált időben az orvosi segítség.



10) Az EU támogatásokat közcélra, infrastrukturális beruházásokra és humán célokra használtuk fel.

⇒ A települések képe megváltozott: szinte mindenütt új iskolák, középületek, közterek épültek.

⇒ 2002 és 2010 között megduplázódott a gyorsforgalmi úton megtehető kilométerek száma (633 km-ről 1316 km-re).

⇒ Az EU-csatlakozás a magyar fiatalok számára is megnyitotta és megfizethetővé tette az európai egyetemeken történő tanulást. Az ERASMUS programba történő belépés fiatalok ezreinek tette elérhetővé a külföldi egyetemen történő féléves részképzést.

XXX

A Gyurcsány-kormányok eredményei 2004-2006, 2006-2009

Medgyessy Péter a koalíciós pártok közti ellentétekre és az iránta való megrendült bizalomra hivatkozva 2004 augusztusában lemondott, ettől kezdve ügyvezető miniszterelnökként tevékenykedett szeptember 29-ig. A Fidesz követelte ugyan az előrehozott választást, de a miniszterelnök-váltás alkotmányosan és hitelt érdemlő módon történt meg. Önmagában már az, hogy az MSZP két miniszterelnök-jelölt között választott kongresszusán, és egy fiatal, dinamikus személyiség lett a miniszterelnök, a közvélemény helyeslésével találkozott.

2002 tavasza óta a „haza nem lehet ellenzékben” orbáni jelmondat által kiváltott – hangulatok újabb és újabb hullámai rendre előállították viszont a táborokba tagolódás parancsoló igényét. Medgyessy Péter kezdeményezését az „árkok betemetésére” visszautasították. Ráadásul 2006-ban a kampány Orbán Viktor és Gyurcsány Ferenc személyére koncentrálódott, és a korábbiaknál élesebb politikai küzdelemre került sor. A két jelölt közötti szakadatlan küzdelem, kettőjük pillanatokra sem szünetelő párharca lényegében 2005 júliusa, első nyilvános - a televízió által is közvetített - szócsatájuk óta tartott.

S mint várható volt, a gát átszakadt.

Az MSZP és Gyurcsány Ferenc győzelme után derült ki ugyanis, hogy a vártnál jóval nagyobbra duzzadt az államháztartás hiánya, aminek a befoltozása jóval nagyobb terhet jelentett a vártnál. A hiány ténye az egész MSZP-képviselőcsoportot meglepte és kényszerhelyzetbe hozta, annak ellenére, hogy volt egy az Európai Bizottság által elfogadott konvergencia programunk, és a befektetők bizalma helyreállónak tűnt. Pattanásig feszültek azonban a társadalom jelentős részének indulatai. Amikor Gyurcsány Ferenc vitaösszefoglalója, amit az MSZP frakció ülésén mondott el nyilvánosságra került, olyan hét hetet élhettünk meg (szeptember 17. és november 4. között), amikor a legtöbbször azt nem sejtettük, hogy mit tartogat a másnap.

1956 óta nem látott erőszakos megmozdulások kezdődtek, amelyek a TV-székház ostromakor és az október 23-i ünnepeken, a Hősök terén kulmináltak. Ahogy akkor Kosáry Domokos fogalmazott: „Sötét indulatok szabadultak el, soha nem gondoltam



volna, hogy ezt ismét megélem.”² A társadalom egy kis csoportja fellázadt 2006-ban, és az utcákra vonulók jelentékeny politikai segítséget kaptak a Fidesztől ahhoz, hogy megmozdulásaikat morális tettekké stilizálhassák. Az is tény azonban, hogy a többségnek esze ágában sem volt támogatni ezeket az akciókat, de az is, hogy vele szemben bármit is tegyenek, mint ahogyan a kormányt sem vélték védelemre méltónak.

A csökkenő társadalmi támogatás mellett nehezítette a Gyurcsány-kormány helyzetét, hogy 2008-ban kirobbant az 1929 óta legjelentősebbnek tartott gazdasági válság. Kiinduló pontja az amerikai másodlagos jelzáloghitel-válság volt, amely az Amerikai Egyesült Államok ingatlan- és bankszektorában 2006 végén bontakozott ki. A válság során több jelentős cég csődbe ment, vagy kénytelen volt versenytársaival egyesülni. A válság érzékenyen érintette a nyugat-európai bankokat is, és hatása az amerikai gazdaság visszaesésén keresztül az egész világgazdaságban megmutatkozott. Magyarországot a világgazdasági válság a 2006-ban megingott államháztartási egyensúly és a kormány politikai instabilitása, valamint az MNB elhibázott monetáris politikája miatt különösen súlyosan érintett.

Ha a gazdasági stabilizációs lépésekre átgondoltan sor került volna 2007-ben, 2008-ban, akkor az MSZP vissza tudta volna szerezni támogatottágát, mint ahogy az történt 1995-1997 között. Más helyzetben lett volna az MSZP akkor is, ha 2008-ban az SZDSZ-vel való koalíció felmondása után előrehozott választásokra került volna sor,³ a Fidesz megnyerte volna a választást, de az MSZP támogatottsága erős maradt volna. Mivel a miniszterelnök és a kormány helyén maradt (az SZDSZ külső támogatásával), a Fidesz felismerve a hatalom megszerzésének lehetőségét, mindent megtett a politikai helyzet kielezése és a Gyurcsány-kormány ellehetetlenítése érdekében.

XXX

2004-ben a miniszterelnök-váltás után a szociális fordulat folytatódott, amely a rendszerváltás és a jobboldali kormányok többséget sújtó intézkedéseit voltak hivatottak ellensúlyozni. Ugyanakkor 2006-ban a kormány részéről olyan felülről diktált reformhullám indult meg, amelyet a társadalom nem támogatott. Az ellentmondásos helyzet ellenére mégis számos lépés történt a társadalmi mobilitás, az esélyegyenlőség érdekében.

1) 2005-től megkezdjük a nyugdíjkorrekciós programot.

Az egész nyugdíjas társadalmat mélyen megosztotta ugyanis, hogy nagy különbségek voltak az egyes évjáratok nyugdíja között, mert a nyugdíjak megállapításának szabályai nem tudták korrigálni az átalakulásból származó időnkénti ugrásszerű kereseti különbségeket.

² Személyes közlés, ami az 2006. október 23-i ünnepségen hangzott el a Hősök terén

³ Javasoltam az MSZP kongresszusán, de nem került elfogadásra.



2) Járulékkedvezményekkel segítettük a hátrányban lévők munkába állását.

A 2005-ben megindult „Start” program a pályakezdőket segítette álláshoz, a 2006-os „Start Plusz” és „Start Extra” a tartósan munkanélkülieket, a hátrányos helyzetű településen élőket, az 50 éven felülieket, a GYES-ről visszatérőket. A munkanélküli ellátás 9 hónapig járt, és a keresetük 60 százalékát és legalább a minimálbért kapták az emberek ezekben a hónapokban.

3) 2008-ban indítottuk útjára a legnehezebben élőket rendszeres jövedelemhez segítő „Út a munkához” programot, és teremtettük meg a közfoglalkoztatás (közmunka) lehetőségét.

A közmunka főleg a kistépüléseken sok esetben az egyetlen helyi foglalkoztatási lehetőség volt akkor. A közmunkások minimálbért kaptak, és így megélhetésük legalább biztosítva volt. Az emberek nem érezték feleslegesnek magukat, és könnyebben tudtak visszailleszkedni a munkavilágába.

4) Csökkentettük a gyermek és gyermek közti indokolatlan különbséget.

⇒ Folytattuk a családtámogatási rendszer átalakítását, a nagyobb jövedelműeknek kedvező családi adókedvezmény helyett a támogatás középpontjába a mindenkinek járó családi pótlékot helyeztük, amelynek összegét 2006-ban megdupláztuk.

⇒ 2006-tól útjára indult a Babakötvény, az állam által biztosított induló 40 ezer forinttal, amelyet 7 és 14 éves korban újabb összeggel egészítettünk ki. Az állami gondozottak számára az állam évi 12 ezer forintot fizetett be a programba. A szegény családok gyerekei még szülői befizetés nélkül is eljuthattak oda, hogy 18 évesen 220-250 ezer forint álljon rendelkezésükre.

5) Magyarország első teljes európai uniós projektjét valósítottuk meg az oktatás terén.

⇒ A nemzeti iskolafelújítási program keretében több mint 350 magyar iskola felújítására, informatikai korszerűsítésére került sor. Több mint 120 milliárd forintot sikerült európai uniós forrásból a magyar közoktatásba beépíteni.

⇒ Kidolgoztuk a „Zöld Könyvet”, amely mindmáig a magyar közoktatás legátfogóbb stratégiai terve. A Magyar Tudományos Akadémiával együttműködve megalakítottuk az oktatási kerekasztalt, amelybe társadalomtudósok, közgazdászok, a magyar pedagógia tudomány legjelesebbi, szakszervezetek, szakmai szervezetek vettek részt. A kerekasztal munkájának eredményét foglaltuk össze a „Zöld Könyvben”.



⇒ Ennek a tervnek a megvalósítására kidolgoztuk az „Új tudás – kultúra mindenkinek” elnevezésű programot, amelyet a legszélesebb körű társadalmi és politikai egyeztetéssel hirdettünk meg. A program megvalósítása elkezdődött, majd a 2010-es kormányváltással megszakadt.

⇒ Számos program segítette az integrált oktatást, a roma gyerekek beilleszkedését. Tanodákat hoztunk létre, a sokszoros hátrányban lévő gyerekek pedagógusainak külön pótlékot fizetünk.

⇒ 2004-ben megnyíltak az első Biztos Kezdet Házak, hogy a hátrányos helyzetű (főleg kistelepülési) kisgyerekek számára már a kora gyermekkorban biztosítsuk a képességfejlesztést.

6) Megduplázódott az egyetemi-főiskolai hallgatók száma.

⇒ Új szakok nyíltak és teljessé vált a bolognai rendszer kiépítése, ami biztosította, hogy a magyar felsőoktatási képzésben résztvevők az európai normáknak megfelelő diplomát kapjanak és így megnyíljon előttük a külföldi tanulás lehetősége is.

⇒ Növeltük a hallgatók szociális és lakhatási támogatását. 2006-ban biztosítottuk a felsőoktatási intézményekben az átjárást a fizetős és az államilag finanszírozott képzés között.

7) A művészeti élet új lendületet kapott.

⇒ Több év előkészítő munkája után megalkottuk és az Országgyűlésben elfogadtuk az Előadóművészeti törvényt, az érintett szakmák addigi első és legátfogóbb törvényben rögzített programját. Az előadóművészeti törvény nemzetközileg is elismert példája lett annak, hogy az államnak mi a legmegfelelőbb szerepe a kultúrában, az alkotói, művészeti szabadság legteljesebb tiszteletben tartása mellett.

⇒ Több mint 50 helyen újítottuk meg az „Alfa” program keretében a vidéki múzeumok állandó kiállításait.

⇒ Kiemelt figyelmet fordítottunk a magyar kultúra külföldi bemutatására. Rómában, Varsóban, Bukarestben felújítottuk a magyar kultúra külföldi központjait, Nagy-Britanniában, Hollandiában, Kínában, Németországban, New-Yorkban páratlan sikerű magyar kulturális évadokat szerveztünk, amelyek soha nem látott elismerést hoztak a magyar kultúrának.

8) Maradéktalanul érvényesültek a jogállami feltételek.

⇒ Az igazságszolgáltatás a kormány beavatkozása nélkül működött. Kormánypárti politikusok és tisztségviselők ellen is, ha korrupciós gyanúba keveredtek, megindultak az eljárások. (Hagyó-ügy, Zuschlag-ügy stb.) A bíróságok működési és a bírói hivatás feltételeit javítottuk, a bíróságok közmegebecsülésnek örvendettek.



⇒ **Az Alkotmánybíróság szabadon működött és eleget tett hivatásának.** Több esetben a kormány számára kedvezőtlen döntéseket is hozott (népszavazások, a válságkezelő intézkedések egy részének eltörlése stb.), de senki nem kérdőjelezte meg kompetenciáját.

⇒ **A családmodellek egyenjogúsítása érdekében 2007-ben, majd az AB kedvezőtlen döntése után módosítva 2009-ben bevezettük a regisztrált élettársi kapcsolatok jogintézményét az azonos neműek számára is.**

⇒ **Teljesítettük a feltételeket, így 2007 decemberében Magyarország csatlakozhatott a schengeni egyezményhez is és a magyar állampolgárok szabadon utazhattak az EU-ban.** A schengeni rendszerhez való csatlakozással megnyílt a világ a magyarok előtt.

9) Külön támogatást kaptak a hátrányos helyzetű kistérségek.

A támogatási rendszer egyrészt a közszolgáltatások biztosítását segítette, másrészt hozzájárult az elmaradott infrastruktúra fejlesztéséhez.

10) 2006-os döntés alapján 2009-re nagy stratégiai gáztároló épült Szőregen.

A gáztároló nélkül ma nem lenne biztosítható a gázellátás.

11) 2004-ben leszereltek az utolsó sorkatonák, ezzel megszűnt a fiatal férfigenerációk sorát terhelő sorkatonaság intézménye.

Megteremtődtek a személyi feltételek a Magyar Honvédség modernizálására azzal, hogy hivatásos és szerződéses katonák szolgáltak, akik így megfelelő kiképzést kaphattak.

⇒ **2006-tól Honvédvezérkar javaslata alapján megtörtént a Magyar Honvédség korszerűsítése.** Egységes összhaderőnemi parancsnokságot hoztunk létre, megkezdődött a haditechnika fejlesztése, lényegesen nőttek a Honvédség képességei a légtérel ellenőrzésben, a különleges műveletekben és a NATO-val való együttműködésben

⇒ **Létrehoztuk Magyarország legkorszerűbb új kórházát, az Állami Egészségügyi Központot a 20 éve félbehagyott Honvéd Kórház beruházásának befejezésével.** A Honvéd Kórház, a BM Kórház, a MÁV Kórház és a HIETE összevonásával létrejött új és korszerű intézmény ma már több, mint 2 millió beteg ellátását biztosítja magas színvonalon. Magyarország lett a NATO katonaegészségügyi kiválósági központja.

12) 2008 őszi világgazdasági válság során a Gyurcsány-kormány és az MNB segítséget kért az IMF–EU–Világbank-triótól, mert a válság idején teljesen befagyott a magyar kötvénypiac, így a segítség nélkül valószínűleg csődbe ment volna Magyarország.

A 20 milliárd eurós hitelkeretből 11,9 milliárd eurót az EU, 6,5 milliárd eurót az IMF adott, a Világbankkal nem jött létre a megállapodás. A teljes keretből két év alatt összesen 14,2 milliárd eurót hívott le Magyarország.



A költségvetési hiány fedezésére 2008-ban 262 milliárd forintot, 2009-ben mintegy 470 milliárdot, 2010-ben pedig 327,6 milliárdot költöttünk, a 2009-es bankmentő csomagra 511,5 milliárdot fordítottunk (bár ezt később a bankok visszafizették), 770 milliárdot vitt el a 2009-ben lejárt állampapírok finanszírozása és 567 milliárdot az állampapírok visszavétele, de jutott még 498,6 milliárd forint a 25 százalékos Mol-részvénycsomag megvásárlására is 2011-ben.

2009-2010 Bajnai-kormány tevékenysége

Gyurcsány Ferenc az MSZP 2009. március 21-én tartott kongresszusán arra hivatkozva, hogy „személye akadályává vált a szükséges reformok keresztülvitelének” és ezáltal pártja politikai sikerességének, „új miniszterelnök keresésére” tett javaslatot. A hosszas viták és „szereplőválogatás” után végül a kormányválság március 29. és 30. közti éjszakáján az MSZP és az SZDSZ is elfogadta a Gyurcsány Ferenc által is javasolt Bajnai Gordont mint miniszterelnök-jelöltet, aki a 2010 tavaszán esedékes választásokig, azaz mintegy egy évig vállalta a kormány vezetését.

Történetében immár másodszor 1995-höz hasonlóan vállalnia kellett az MSZP-nek a válságkezelést, miközben tisztábban volt azzal, hogy ennek következtében elveszíti a 2010-es választásokat. Az MSZP vezetésének akkor azt kellett mérlegelnie, mi történik, ha nem támogatja egy szakértői kormány létrehozását. A következmények súlyosak lettek volna: tartós recesszió, gyorsan növekvő államadósság és radikális forintleértékelődés következett volna be, ami vállalati csődhullámhoz, többszáz ezer dolgozó utcára kerüléséhez, a nyugdíjcasza összeomlásához vezetett volna. Ekkor már nem volt lehetséges, hogy előrehozott választással oldjuk fel a politikai válságot. A köztársasági elnök és az ellenzék szándéka, illetve akarata ellenében parlamenti eszközzel oldottuk meg a politikai válságot, aminek következtében a kabinet iránti választói bizalom mélypontra zuhant.

XXX

A szakértői Bajnai-kormány és az MSZP frakció szolidáris, a legszegényebbeket kímélő intézkedésekkel próbálta ellensúlyozni a válságkezelés kedvezőtlen társadalmi hatását. Számukra Krízisalapot hoztunk létre, megnöveltük a méltányossági nyugdíjmelés forrásait, és a legnehezebb időkben csökkentettük a távhő ÁFA-kulcsát, a bankok hatalmának korlátozására, megszületett a Banki Magatartási Kódex.

1) A Bajnai kormány nagy társadalmi és politikai áldozatok árán, de sikerrel kezelte a világválság nyomán kirobbant hazai gazdasági válságot. Stabilizálódott a forint, az inflációt 4,2 százalékra csökkentettük, a hiány visszament a GDP 3,6 %-ára, újra indult a gazdasági növekedés.

A költségvetés hiány növekedésének megakadályozása érdekében 1200 milliárd forintos költségcsökkentést hajtott végre a Bajnai-kormány. A válságkezelő kormány ezzel újjáépítette a bizalmat Magyarország iránt,



ennek leginkább mérhető hatása a forint árfolyamában jelent meg, miután 3 hónapnyi drasztikus gyengülés után elkezdett visszaerősödni. Így a jegybanki alapkamat 20 éves mélypontra volt csökkenthető, ami komoly segítséget jelentett a gazdaság újbóli felpörgetéséhez, így a vállalkozások jövedelmezőségének növeléséhez.

2) Az MSZP elsődleges célját teljesítette, ami a munkahelyek megőrzése és ahol lehetett, új munkahelyek létrehozása volt.

A gazdasági stabilizációs intézkedések eredményeként 2010 áprilisában rekord mértékben, 43 ezer fővel esett vissza a nyilvántartott álláskereső állománya, az újonnan bejelentett munkaerőigények száma már több mint 20%-kal meghaladta az egy évvel korábbi értéket. A válságkezelő intézkedések keretében számos intézkedés történt a munkahelyek megőrzése és az állásukat elvesztők támogatása érdekében:

⇒ „4+1” program keretében 100 ezer munkahelyet sikerült megtartani 52 milliárd forint állami támogatással.

⇒ 100 ezer munkahelyet viszont az „Út a munkához program” kiszélesítésével sikerült biztosítani (támogatás mértéke 2009-ben 121, 2010-ben 118 milliárd forintból).

⇒ Több mint 20 milliárd forint került átcsoportosításra uniós forrásból a munkanélkülivé válók újbóli elhelyezkedésének segítésére, ami 45 ezer munkanélküli elhelyezkedésében segített.

⇒ A kibővített felnőttképzési rendszerben 120 ezren vettek részt, és így tovább tudtak lépni és elhelyezkedni („Lépj egyet előre” és „Munkaerőpiaci kulcskompetenciák fejlesztése” projektek keretében).

⇒ A hátrányos helyzetű emberek munkaerőpiacra való belépésének segítése érdekében 43 ezer fő vett részt a „Start+” és „Start Extra” programokban, és így sikerült elhelyezkednie.

⇒ Alacsony iskolai végzettségűek, pályakezdők, idősebb munkavállalók, hozzátartozó ápolását követően munkaerőpiacra visszatérők elhelyezkedésének támogatása érdekében 42 400 fő kapott segítséget.

⇒ 20 ezer fő térhetett vissza a közsférába részmunkaidős foglalkoztatásba.

⇒ Annak érdekében, hogy a nők is dolgozni tudjanak 15 000 új óvodai, bölcsődei férőhelyt építettünk, egyszerűsítettük a gyermekgondozás szabályait.

3) Megvédtük a közsféra munkahelyeit.

A Gyurcsány-kormányának a nemzetközi pénzügyi szervezetekkel kötött kölcsön-megállapodás keretében vállalnia kellett, hogy a közsférában a garantált 13. havi illetményt megszünteti és hogy két évre befagyasztja a bruttó bértömeget is.



⇒ **A Bajnai-kormány a keresetvesztés részleges pótlására havi keresetkiegészítést vezetett be.** A szakszervezetek többsége által elfogadott megállapodás szerint a januári és márciusi illetményekkel együtt, két egyenlő részletben, összesen, **egységesen bruttó 98 ezer Ft keresetkiegészítés került kifizetésre, mintegy 650 ezer közszolgálati alkalmazott számára, akiknek a bruttó havi illetménye nem haladta meg a 340 ezer Ft-ot.**

⇒ **A bértömeg befagyasztást is ellensúlyoztuk, csökkentettük az adójukat, így több lett a nettó fizetésük.** Az adóváltozások hatására a közsférában összességében 2010-ben a reálkereset növekedett.

4) A már említett adórendszeri átalakítás biztosította, hogy 2010-ben már növekedtek a reálkeresetek minden sférában nem csak a közsférában.

⇒ Az adóátrendezés hatására 2010. év elején már több millió munkavállalónak emelkedett a nettó fizetése. Egy átlagos keresetű munkavállalóé kb. 15 ezer forinttal. Az alsó SZJA sávhatárt kitoltuk 1,9 millió forintig (158 ezer Ft/hó), majd 5 millió forintra. Sávhatár-emeléssel 1 350 ezer ember járt jól 2009-ben, 2010-ben 188 ezerrel több lett a nettója egy átlagkeresőnek, 90% (3 millió ember) járt jól, és csak az alsó kulcs szerint adózott 2010-ben.

⇒ Az adóelkerülés visszaszorítása érdekében megszüntettük az adóamnesztiát az adóparadicsomba menekített jövedelmekkel kapcsolatban. A vagyont megadóztattuk 30%-os forrásadó bevezetésével.

5) A nehéz helyzetbe kerül családoknak célzottan segítséget nyújtottunk.

⇒ **A Krízisalap 5,2 milliárd forintos keretéből több mint 120 ezer rászoruló család kapott átlagosan 40 ezer, esetenként 100 ezer forintos támogatást.** 2010. márciustól növeltük a keretet 500 millióval és új támogatási jogcímmel már albérlet-támogatásra is igényelhető lett legfeljebb 300 ezer forint.

⇒ **Szűkebb de célzottabb lakástámogatási rendszer került bevezetésre.**

⇒ **Az IMF és EU hitelből többek között 1 millió 700 ezer devizahiteles család törlesztő részletének csökkentésére volt mód.** 2010. január 1-jétől banki magatartáskódex is védte az ügyfeleket, melyhez több mint 260 hitelintézet, pénzügyi vállalkozás és szövetkezet csatlakozott.

⇒ **Kilakoltatások megállítása érdekében lehetővé vált a hitelszerződések futamidejének meghosszabbítása állami garanciavállalás mellett.** Kilakoltatási moratórium volt a fűtési szezon végéig, április 15-ig. Szabályoztuk a nyilvános árveréseket, és bevezettük a 70%-os értékgaranciát az árveréseken. Az internetes árverések nyitottsága csökkentette a visszaéléseket.



- ⇒ A szociális alapú gáz- és távhőtámogatást, a gáz árának emelkedésére tekintettel a legalacsonyabb jövedelműek részére június 30-ig meghosszabbítottuk. A kompenzációban összesen 1 millió 674 ezer család részesült.
 - ⇒ A távhő áfáját is csökkentették, ez 650 ezer család, összesen mintegy 2 millió ember életében hozott könnyebbséget.
 - ⇒ Átmeneti költségcsökkentő intézkedésekre volt szükség a támogatások terén is, ennek ellensúlyozására 2010. január 1-jével újra bevezettük, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolába járó gyermekek, tanulók számára ingyenes étkeztetést biztosítunk, aminek keretében 220 ezer gyermek étkezett.
 - ⇒ A kormány a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek – a nyári szünet időszakában - napi egyszeri meleg étkeztetése érdekében külön forrást biztosított. 2009. évben mintegy 120 ezer gyermek 54 munkanapon át történő nyári szociális gyermek étkeztetésére került sor, ami már lefedte a nyári vakáció teljes időtartamát.
 - ⇒ Az általunk bevezetett „13. havi nyugdíj” helyett a GDP növekedéséhez kötött nyugdíjprémiumot vezettünk be. A nyugdíjasok megsegítése érdekében egy év alatt 20 ezer nyugdíjas kapott egyszeri segítyt, 36 ezren részesültek méltányossági nyugdíjemelésben és 866 ember méltányossági nyugdíjban.
 - ⇒ Szolidaritás fejeződött ki abban, hogy csökkentettük a miniszteri fizetéseket (50 millió forint megtakarítása), a miniszteri és államtitkári külföldi napidíjakat 50%-kal. Nyilvánossá tettük a többségi állami tulajdonú cégvezetők fizetését, csökkentettük a vezetők és igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok fizetését, korlátoztuk a juttatási rendszert, testületi létszámokat csökkentettük.
- 6) A KKV-k finanszírozását segítő programok is a munkahelyek megőrzését segítették sikerrel.
- ⇒ 1400 milliárd forintot tettünk félre hitel-, garancia-, tőke-, és pályázati programokra, valamint kamattámogatásra, melyből egy év alatt 670 milliárd forint lett megítélve 48 ezer vállalkozásnak, a többi 2010 után hasznosult.
 - ⇒ 2400 milliárd forintot az építőipar megsegítésére tettünk félre, melyből 915 projektet érintően egy év alatt 2208 közbeszerzési felhívásra mintegy 1041 milliárd forint értékű beruházások kezdődhettek meg, és a többi a 2010 utáni években hasznosult.
 - ⇒ A vállalkozásfejlesztési hitelprogramban 1126 vállalkozás vehetett fel összesen 82 milliárd forint kedvezményes fejlesztési hitelt, 364 vállalkozás vett igénybe 46 milliárd forint nagyságú forgóeszközhitelt.



7) A gazdasági növekedés ösztönzése érdekében tett intézkedések hatásosak voltak.

⇒ **A pazarló állami rendszereket korszerűsítettük:** megteremtettük a MÁV pénzügyi stabilitását, szervezeti konszolidációját, átszerveztük a közösségi közlekedés rendszerét, hogy támogatási igénye csökkenjen. Csökkent az önkormányzatok állami támogatása, ezzel párhuzamosan kevesebb feladatot kell ellátniuk, de a települések fejlesztéseire mintegy 1000 milliárd forintot juttatunk.

⇒ Felgyorsítottuk az Európai Unió források felhasználását. **Az ÚMFT keretében 20 ezer pályázatra 3 635 milliárd forint támogatást ítéltünk meg, amelyből 866 milliárd forintot ki is fizetünk egy év alatt.** Felemeltük az előlegmaximumot 40%-ra, és felgyorsítottuk az előleg kifizetését. Alacsonyabb önrészt kellett vállalniuk a cégeknek a legtöbb pályázatban.

⇒ **Csökkentettük az élők munkaterhelését, 5% munkaadói járulékcsökkenés formájában, a tételes EHO eltörlésével és a szuperbruttósítással, ami 400 milliárd forinttal többet hagyott a vállalkozásoknál.** Csökkentettük az adminisztrációs terheket, a vállalkozói ráfordítások 43 milliárd forinttal csökkentek évente. „Biztos kéz” programot indítottunk a lánctartozások visszaszorítása érdekében.

8) A gazdasági és társadalmi válság megakadályozása mellett sokat tettünk a biztonságosabb Magyarország megteremtése érdekében.

⇒ **A közbeszerzések terén a korrupció visszaszorítására létrejött az átláthatósági megállapodás és átláthatósági biztosok intézménye.**

⇒ **Törvényben garantáltuk a tisztességes eljárás védelmét; egyúttal szigorúbban és határozottabban léptünk fel a közélet tisztasága elleni bűncselekményekkel szemben.**

⇒ **H1N1 elleni védőoltás beszerzése, az oltás megszervezése, 3 millió ember beoltása a H1N1 vírus ellen 203 oltóponton sikeresen megtörtént.**

⇒ **Megváltoztattuk a KRESZ szabályait, hogy a gyalogosok és kerékpárosok nagyobb biztonságban legyenek.** Bevezettük a zéró toleranciát és az objektív felelősséget, amelynek hatására 18%-kal (1964-es szintre) csökkentek a halálos közúti balesetek.

Új rendszerváltást!

A szocialista kormányok demokratikusak voltak, és nem törekedtek önkényuralomra; tiszteletben tartották az állampolgárok véleménynyilvánítási jogait, és nem korlátozták azokat, mint ma; társadalmi békére törekedtek és nem arra, hogy kiteszítsák a nemzetből azt, aki másként gondolkozik; Nyugathoz akartak tartozni és nem Kelethez; arra törekedtek, hogy bármilyen családba születik is valaki érvényesülhessen, és ne csak a gazdagok gyermekei tanulhassanak; mindenki boldogulhasson és nem csak azok, akik kiszolgálják a hatalmat, mint most.

Ez a múlt arra kötelez bennünket, hogy szociáldemokrata pártként, baloldaliként (egyedül is és a többi demokratikus ellenzéki párttal közösen is) a rendszer elfogadhatatlan valóságával szemben most alternatívát mutassunk fel, olyat, amely világos megoldást jelent a társadalom többsége számára, amely megértéssel, empátiával közelíti az emberek gondjait. A feladat ezért túlmutat az önkényuralom felszámolásán, demokratikus, igazságos, szociálisan érzékeny, környezet- és klímatudatos, összetartó Magyarország létrehozása a célunk.

A Magyar Szocialista Párt nemrég nyilvánosságra hozott szociáldemokrata programja (<https://mszp.hu/program>) a rendszerváltás terve, amivel egy szabad, esélyteremtő és környezettudatos Magyarországot hozhatunk létre! Olyan országot, ahol a kormánytól független az igazságszolgáltatás, szabad a sajtó, nem vegzálják a civileket, békén hagyják és segítik a kultúra és a tudomány művelőit. Olyan országot, ahol nemcsak a tehetősek számára adott az érvényesülés lehetősége, ahol mindenkinek esélye van a boldogulásra. Olyan országot, ahol egyenlő esélyek vannak az oktatásban és a gyógyulásban, európai szintűek a bérek és a megélhetést biztosítják a nyugdíjak, és igazságos a közös terhek elosztása. Olyan országot, ahol a klímaigazság érvényesül, és élhető lesz környezetünk.

Kevés szavazó támogat most bennünket, tudjuk. Volt már így. Rajtunk múlik, hogy visszanyerjük a bizalmukat!

Szekeres Imre